

BSN 2021/0671

Jenny Sundström

046-359 45 17

jenny.sundstrom@lund.se

Redovisning av arbetet med skolpliktsbevakning, läsåret 2020/2021

Inledning

I rapporten redovisas läsåret 2020/2021 och avser perioden 2020-07-01 till 2021-06-30.

Under läsåret 2020/2021 har processen för den centrala skolpliktsbevakningen fortsatt att utvecklas. Under höstterminen tog barn- och skolförvaltningen fram ett skriftligt underlag för handläggning av den skolplikt/frånvaro som pågår ute på enheterna parallellt med den centrala processen. De lokala processerna finns, tillsammans med beskrivning för central skolpliktsbevakning, dokumenterade på Inloggad bland annat med målsättningen att förtydliga skillnaden mellan de olika handläggningsrutinerna och vem som gör vad. Även läsåret 2020/2021 har påverkats en hel del av covid-19. Barn- och skolförvaltningen har upplevt en fortsatt försiktighet hos vårdnadshavare att flytta elever mellan länder och skolor, både nationellt och internationellt.

Ärenden under läsåret 2020/2021

Denna rapport hanterar nya ärenden under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30. Under denna period har 214 ärenden öppnats (samtliga siffror baserat på underlag per 7 september 2021).

Av de 214 ärendena öppnades 108 under höstterminen och 106 under vårterminen. Dessa siffror kan jämföras med läsåret 2019/2020 då 271 ärenden öppnades, var av 139 under höstterminen och 132 under vårterminen. Detta är en minskning med 57 ärenden och anledningarna kan ha varit många, till exempel äldre skolpliktsärenden som kom upp till ytan när den centrala skolpliktsbevakningen satte igång läsåret 2019/2020, en minskad geografiska rörelse för elever på grund av covid-19 samt en större medvetenhet om central skolpliktsbevakning hos våra privata enheter och med det en bättre rapportering av nya elever. När läsåret 2020/2021 avslutades var 25 ärenden fortfarande öppna.

2021-09-14

Diarienummer
BSN 2021/0671

Majoriteten av dessa öppna ärenden har handlagts och handläggs, precis som tidigare, fortfarande hos Skatteverket för utredning om misstänkt felaktig folkbokföring.

Ärenden, läsåret 2020/2021

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har skolplacerats i Lunds kommun, kommunal- eller friskola	57	26,5%	90	34%
Eleven har skolplacerats i annan kommun, kommunal- eller friskola	62	30%	22	8%
Eleven fullgör skolplikten på annat sätt	1	0,5%	1	0,3%
Eleven har avslutat grundskolan och har avgångsbetyg	2	1%	2	0,7%
Eleven har folkbokförts i annan kommun enligt Skatteverket	12	5%	24	9%
Eleven har utvandrat enligt Skatteverket, inte längre folkbokförd i Sverige	21	10%	13	5%
Eleven vistas varaktigt utomlands och omfattas inte av skolplikt enligt skollagen	32	15%	50	18%
Övergång till vitesärende	2	1%	0	0%
Pågående ärenden efter 2021-06-30	25	11%	69	25%
Totalt:	214	100%	271	100%

Samtliga ärenden har diarieförts med rubriken "Skolpliktsbevakning".

Totalt antal nya ärenden

Samtliga ärenden under perioden där en elevs skolplikt utreds. En elevs namn kommer upp på skolbevakningslistan när eleven är folkbokförd i Lunds kommun, men saknar registrerad skolplacering.

Under höstterminen 2020 startades 108 ärenden och under vårterminen 2021 startades 106 ärenden. Detta är en minskning jämfört med föregående läsår 2019/2020 och dessa ärenden kan antas varit fler då central skolpliktsbevakning startade höstterminen 2019.

Antal nya ärenden var som störst i början av höstterminen under augusti och september. Bakgrunden till detta är att de flesta elever flyttar under de längre loven, byter i samband med flytten också

2021-09-14

Diarienummer
BSN 2021/0671

byter skola. Om skolplaceringen inte är klar när skolorna startar upp en ny termin, märks dessa förflyttningar i den centrala skolpliktsbevakningen. Under perioden 2020-08-01 till 2020-09-30 öppnades 81 ärenden av totalt 108 under hela höstterminen. Dessa ärenden utgör 75%.

Avslutade ärenden

Ärenden där skolplikten är utredd och handläggningen är avslutad. Av de ärenden som öppnades under läsåret 2020/2021 är 189 ärenden avslutade vilket motsvarar 89%.

Dessa ärenden har avslutats mot bakgrund av något av följande:

- Eleven har skolplacerats i Lunds kommun, kommunal- eller friskola

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har skolplacerats i Lunds kommun, kommunal- eller friskola	57	26,5%	90	34%

Utredningar som visar att eleven har en skolplacering står för en stor andel av det totala antalet ärenden. Skolplaceringen följs alltid upp genom en kontakt med mottagande skola för att säkerställa att informationen om skolplacering är korrekt.

När en elev går i en friskola, ska friskolan enligt rutin skriftligt meddela Lunds kommun. Denna grupp elever är som flest under terminernas första månad då skolbyten och skolstart är som vanligast. Bakgrunden till den stora mängden ärenden är en viss eftersläpning i de fristående enheternas registrering till kommunen. Denna grupp skolpliktsärenden belyses extra väl med nuvarande rutin och målsättningen är att minska antalet ärenden vid varje termins start. Av läsåret 2020/2021 års 57 ärende där elever skolplacerats i Lunds kommun är 29 placeringar i friskolor. Fördelningen av dessa ärenden bland kommunens friskolor är jämn.

Ärenden där eleverna fått skolplacering på kommunal skola är oförändrat i antal. Under läsåret 2020/2021 har 28 sådana ärenden handlagts. De ärenden som varit aktuella under höstterminen avser elever där vårdnadshavare sökt skolplacering och inväntat svar från rektor. Så snart en plats funnits tillgänglig för eleven har registreringen av placeringen gjorts och har i nästan samtliga ärenden skett inom en månad efter att ärende öppnats.

2021-09-14

Diarienummer

BSN 2021/0671

- Elevens har skolplacerats i annan kommun, kommunal- eller friskola

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har skolplacerats i annan kommun, kommunal- eller friskola	62	30%	22	8%

Ärenden där eleven placerats i en skola, kommunal eller fristående, i en annan kommun. Skolplaceringen har följts upp genom en kontakt med mottagande skola för att säkerställa att informationen om skolplacering är korrekt. Ett avtal om interkommunal ersättning har också upprättats med mottagande kommun eller friskola.

- Eleven fullgör skolplikten på annat sätt

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven fullgör skolplikten på annat sätt	1	0,5%	1	0,3%

En elev kan beviljas att fullgöra skolplikten på annat sätt om förutsättningarna för utbildningen motsvarar kraven i skollagen och eleven har en anknytning till Sverige, alltså där det finns en plan att återvända inom ett år. För att ett medgivande ska kunna ges måste synnerliga skäl föreligga.

Synnerliga skäl kan t.ex. förekomma i situationer då eleven nyss flyttat till Sverige från något av våra grannländer men har mycket starka skäl för att gå kvar i det gamla landets skola under återstoden av terminen. Även situationer då eleven under längre tid önskar vara från skolan på grund av resor, filminspelning eller dylikt kan tänkas utgöra synnerliga skäl för att under en tid få medgivande att fullgöra skolplikten på annat sätt om det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet.

- Eleven har avslutat grundskolan och har avgångsbetyg

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har avslutat grundskolan och har avgångsbetyg	2	1%	2	0,7%

Ärenden där eleverna har gått ut årskurs nio året innan det år de fyller 16 och fått avgångsbetyg. Detta gäller elever som börjat skolan i förtid eller gått i skola utomlands och med det avslutat sina studier ett år tidigare. I och med detta upphör skolplikten och ärendet om skolpliktsbevakning avslutas.

2021-09-14

Diarienummer
BSN 2021/0671

- Eleven har folkbokförts i annan kommun enligt Skatteverket

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har folkbokförts i annan kommun enligt Skatteverket	12	5%	24	9%

Ärenden där eleverna har flyttat från Lunds kommun.

När barn- och skolförvaltningen initierar en utredning om misstanke om felaktig folkbokföringsadress har Skatteverket en handläggningstid på 12-14 månader. Idag arbetar Skatteverket med att fördela inkommande ärenden i olika prioriteringsgrupper efter att ha gjort en riskbedömning av informationen de fått. Ju mer information som styrker felaktig folkbokföring så som kontakt med vårdnadshavare eller mottagande skola, ju mer prioriteras ärendet. Detta kallas "snabbspår" och här ligger Skatteverket nästan i fas med de ärenden som rapporteras in. Om inkommen rapport saknar bekräftelse från vårdnadshavare eller annan, kan utredning av folkbokföringen ta flera år eller så kan ärendet läggas ner efter att ha bedömts "inte utredningsvärd". Skatteverket handlägger rapporter om misstanke om felaktig folkbokföring på flera ställen i Sverige och skillnader i handläggningstid förekommer. Barn- och skolförvaltningen kan se en liten förbättring av handläggningstiden sedan snabbspår infördes.

Lunds kommun har ärenden med olika mycket information som fördelas till Skatteverkets olika kontor runt om i landet. Kommunens ärenden har alltså skiftande långa handläggningstider.

På grund av Skatteverkets långa handläggningstider släpar ändringar av flytt och ny folkbokföringsadress från en kommun till en annan efter i folkbokföringsregistret, vilket får till följd att eleven i dessa ärenden står skriven i Lunds kommun även om hen redan flyttat och går i skola i den andra kommunen. Barn- och skolförvaltningen inväntar Skatteverkets handläggning och avslutar ärendet när folkbokföringsadressen är ändrad.

- Eleven har utvandrat enligt Skatteverket, inte längre folkbokförd i Sverige

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven har utvandrat enligt Skatteverket, inte längre folkbokförd i Sverige	21	10%	13	5%

2021-09-14

Diarienummer

BSN 2021/0671

Ärenden där eleverna har lämnat Sverige och inte längre är folkbokförda här.

Ärenden om utvandring prövas av Skatteverket och även här har Skatteverket långa handläggningstider. Barn- och skolförvaltningen inväntar Skatteverkets handläggning och avslutar ärendet när eleven är noterad som utvandrad.

- Eleven vistas varaktigt utomlands och omfattas inte av skolplikt enligt skollagen

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Eleven vistas varaktigt utomlands och omfattas inte av skolplikt enligt skollagen	32	15%	50	18%

Ärenden där elever vistas varaktigt utomlands, dvs i nio månader och längre. Dessa ärenden svarar för 15% av det totala antalet avslutade ärenden. Bland dessa ärenden finns exempelvis ärenden där en förälder får arbete i annat land eller när en elev återvänder till sitt hemland.

För beslut om att skolplikten faller krävs underlag som styrker utlandsvistelsen och att denna är varaktig, till exempel intyg om inskrivning under viss tid från mottagande skola, ett hyres- eller köpekontrakt på bostad i annat land eller anställningsavtal för vårdnadshavare som påvisar viss tids anställning.

Lunds kommun följer upp beslut om att skolplikten faller med vårdnadshavare eller mottagande skola var sjätte månad så länge eleven är fortsatt folkbokförd i Sverige. Vid signal om förändring i elevens situation, tas kontakt omgående med vårdnadshavare för diskussion kring de nya förutsättningarna. Om eleven återvänder till Sverige, dock inte för semester eller liknande, upphävs beslutet om att skolplikten faller omgående och eleven ska ha en skolplacering.

Flera elever som befann sig utomlands när landsgränserna stängdes under förra läsåret och blev "fast" i landet de befann sig har nu kommit tillbaka till Sverige och skolplacerats. För de elever som inte är tillbaka handläggs ärendena fortfarande enligt samma rutin som tidigare; för de elever som styrker en varaktig vistelse utomlands, faller skolplikten och de följs upp var sjätte månad för information om eventuella planer på att återvända till Sverige. Om eller när eleverna och deras familjer återvänder tas en ny diskussion om elevernas skolgång och ett skolval ska göras. I de fall elever inte styrker en varaktig vistelse utomlands, handläggs ärendet som frånvaro vilket kan resultera i kontakt med Skatteverket och

2021-09-14

Diarienummer
BSN 2021/0671

Försäkringskassan med information om misstanke om felaktig folkbokföring samt orosanmälan till Socialförvaltningen.

- Ärende som avslutats och öppnas upp som vitesärende

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Övergång till vitesärende	2	1%	0	0%

Ärenden där en elev är folkbokförd i Lund men saknar skolplacering och där barn- och skolförvaltningen har anledning att tro att vårdnadshavarna inte fullgör sina skyldigheter att få eleven att fullgöra sin skolgång enligt Skollagen 7 kap 20 §. I dessa situationer bör hemkommunen starta en utredning av ett möjligt vitesföreläggande av elevens vårdnadshavare, som ett påtryckningsmedel för att eleven ska fullgöra sin skolplikt.

Två ärenden har under läsåret 2020/2021 avslutat skolpliktsbevakningsärendet efter utredning och ett vitesärende har i stället startats. I de aktuella ärendena har barn- och skolförvaltningen efter utredning avslutat då det gjorts sannolikt att eleverna inte finns i Lund.

Pågående ärenden efter 2021-06-30

Status för ärenden upprättade under perioden 2020-07-01 till 2021-06-30	Antal 20/21	Procent 20/21	Antal 19/20	Procent 19/20
Pågående ärenden efter 2021-06-30	25	11%	69	25%

Ärenden där handläggare fortfarande utreder skolplikten och väntar på mer information för att gå vidare med ärendet. Av nya ärenden som öppnades under läsåret 2020/2021 handlägger barn- och skolförvaltningen fortfarande 25 ärenden vilket motsvarar 11%. Bland dessa ärenden finns exempelvis ärenden där barn- och skolförvaltningen misstänker felaktig folkbokföring och avvaktar utredning hos Skatteverket, ärenden där förvaltningen inväntar dokumentation från skola i utlandet som kan bekräfta att skolplikten faller samt ärenden där förvaltningen avvaktar utredning från socialförvaltningen inför skolplacering av eleven.

Under vårterminen har kontakten med skolor i utlandet som tagit emot elever från Lund gått lättare än tidigare. De flesta skolor har hunnit anpassa sitt arbete efter rådande förutsättningar och de flesta länder återupptagit sin skolgång. Arbetet fortsätter med att säkerställa att/om elever befinner sig varaktigt utomlands och att skolplikten i Sverige i så fall faller.

Utmaningar och planering framåt

Läsåret 2020/2021 avslutar andra året med central skolpliktsbevakning i Lunds kommun. Under året har vi fortsatt utveckla processen och eftersom det är en levande process kommer detta arbete att fortsätta.

I december 2020 lades nya processbeskrivningar upp på Inloggad om hantering av skolpliktsärenden, frånvaro och central skolpliktsbevakning. Under våren har barn- och skolförvaltningen träffat rektorer och skoladministratörer för att informera om processerna och var man hittar information om dessa. Arbetet med skolpliktsärenden och frånvaro som sker på de enskilda enheterna är tätt länkat till den centrala skolpliktsbevakningen och i det dagliga arbetet är vanligt att processerna går in i varandra.

Under våren 2021 har Lunds kommun startat ett nätverk för diskussion och jämförelser kring central skolpliktsbevakning med närliggande kommuner. I nätverket ingår idag Vellinge, Lomma, Malmö, Kävlinge, Landskrona, Eslöv och Burlöv. Två möten har genomförts och det kan konstateras att kommunernas arbetssätt är olika men utmaningarna i processerna är likartade.

Under läsåret 2020/2021 har barn- och skolförvaltningen initierat ett samarbete med socialförvaltningen avseende skolplacering av elever med sekretessmarkering och skyddade personuppgifter. När elever i grundskoleålder flyttar till Lund under någon av dessa förutsättningar, tar socialförvaltningen en direkt kontakt med skolkontoret för diskussion om dessa elevers förutsättningar och behov att ta i beaktande vid skolplacering. Barn- och skolförvaltningen tar fram skolplacering, informerar kort berörda rektorer och socialförvaltningen tillser att vårdnadshavaren skickar en ansökan till rektor. Med denna handläggning minskar exponeringen av skyddade uppgifter och informationen når endast berörda personer.

Den kommun där elever med skyddade personuppgifter uppehåller sig ska anses vara hemkommun. Eftersom de i folkbokföringen är registrerade i en annan kommun är vistelsekommunen oftast ovetande om deras närvaro. Den beskrivna handläggningen är ett sätt att få information om dessa elever som kommer till Lunds kommun.

Under sommaren har barn- och skolförvaltningen tagit en första kontakt med kommunens samordnare för hedersrelaterat våld och förtryck. Målet är att stämma av samordnarens uppdrag och

2021-09-14

Diarienummer

BSN 2021/0671

arbetsätt för att om möjligt hitta en form för samarbete. Dialogen fortsätter under detta läsår.

Även framöver kommer skolpliktsbevakning att påverkas av covid-19. Det är oklart i vilken omfattning och effekterna av pandemin kommer variera mellan olika länder. Till följd av att Lunds kommun har ett internationellt universitet, flera stora multinationella företag och närhet till den danska arbetsmarknaden är familjers rörlighet stor och därmed också behovet påtagligt av kontakt med andra länders skolväsen för att säkerställa elevers varaktiga vistelse utomlands.